

in het verzet van de laatste tegen de gedachte, dat Jezus apocalyptische uitspraken zou hebben gedaan en achter zijn zich terugtrekken op het onvergankelijk geheim van Jezus. De apocalyptiek is in de kerkgeschiedenis een gevaarlijke zaak gebleken. Er moet toch een reden zijn waarom het geloof dat weet. De algemeengeldigheid, de geldigheid voor allen en altijd, die erin meekomt, kan een bedreiging zijn voor het geloof in het *hapax* van Christus' kruis en opstanding. Hoe ontkomen we aan deze bedreiging?

Er is een sinister verhaal — het is alweer Kierkegaard die het vertelt — over een patiënt die wegliep uit een psychiatrische kliniek. Onderweg naar de stad bedenkt hij ineens dat hij zich daar als een verstandig mens zal moeten gedragen; anders wordt hij ontdekt en weer naar de kliniek teruggebracht. Hij zal ieder die hij ontmoet, op een zeer objectieve en verstandige wijze moeten toespreken. Hoe zal hij dat presteren? In eens ziet hij een kegelbal op de weg liggen. Hij raapt die op en steekt hem in de achterzak van zijn pandjesjas. Bij iedere stap raakt de kegelbal — met permissie — zijn achterste en iedere keer dat dit gebeurt, zegt hij: Boem, de aarde is rond. Hij komt in de stad en gaat naar het huis van een vriend. Hij wil hem overtuigen dat hij niet gek is. Hij loopt in de kamer heen en weer en zegt voortdurend: Boem, de aarde is rond!⁸⁵

De moraal van deze ware geschiedenis is dat het er op aankomt, uit wiens mond wij de waarheid horen. In de mond van een demente spreker kan ook „de waarheid van Galilei” gekkepraat zijn. Dat illustreert de betekenis van het weten, wie het gezegd heeft, voor het geloven van wat er gezegd is. En hier kan ik de reden aanduiden waarom ik de apocalyptische woorden, die vanmiddag aan de orde waren, niet alleen virtueel, maar ook textueel aan Jezus wilde toegekend hebben. Want dan alleen blijft het interpreteren en fungeren van deze woorden onlosmakelijk aan Hem gebonden.

⁸⁵ S. Kierkegaard, *Unwissenschaftliche Nachschrift I*. Düsseldorf, Diederick 1957, 185 v.